

Zaludnianie nowych obszarów. RUCH W DOLINIE MATANUSKI. NA ŻYZNYCH ZIEMIACH ALASKI.

Kiedy Stany Zjednoczone w dawnych czasach przeżywały okresy przesilenia gospodarczego, obserwowano zawsze charakterystyczne zjawisko. Ludność, cierpiąca pod obuchem kryzysu ogarniał potężny pęd i przyspieszała na zachód aby na rozległych, nie wykorzystanych dotąd obszarach tworzyć sobie nową ojczyznę i nowy warsztat pracy. W ten sposób zaludnianie wolna i użyźniona coraz to nowe obszary o rozmiarach większych niż Polska.

Z długimi kolumnami wozów ciągnęli pionierzy amerykańscy poprzez rozległe stepy i prerie, pełne Indian i stad bawoli dalej poprzez dzikie góry Rocky Mountains i Sierry Nevada, aż wreszcie docierali do oceanu Spokojnego.

Obecnie, kiedy Stany Zjednoczone znowu przeżywają przesilenie, budzi dawny duch pionierski.

Mimo że całe Stany są już wyzyskane. Przypomni sobie Alaskę rozciągającą się na dalekiej północy oddzieleną od Stanów przez Kanadę. W Alasce, obejmującej obszar 586 tysięcy mil kwadr., sto tysięcy mil kw. nadaje się na uprawę. Wprawdzie mieszkańcy tamtejsi muszą liczyć się z 20-godzinne nocami w miesiącach zimowych, za

to latem tyle godzin rozkoszować się mogą słońcem.

Kiedy ubiegłego lata amerykański minister handlu Roper zwiadał Alaskę dojrzał w nim plan który obecnie poczęto realizować. U stóp samotnych, wiecznych śniegiem pokrytych olbrzymów górskich Alaski ma powstać żyzna kolonia, nowy 49-ty stan amerykański.

W stanach farmerskich Minnesota, Wisconsin i Michigan przeciętne temperatury zimowe odpowiadają nieco więcej temperaturom Alaski. W stanach tych znajduje się wielka ilość bezrobotnych, którzy coraz liczniej ciągną do miast, gdyż rolnictwo nie może dać utrzymania.

Aby zaradzić wzrostowi bezrobocia rząd waszyngtoński postanowił skierować bezrobotnych tych stanów do Alaski. Realizację tego planu przygotowano bardzo starannie i szczegółowo. Osadnicy wysyłani do Alaski, otrzymują od rządu bezpłatne karty kolejowe i określone na przejazd. Poza tym otrzymują od rządu cały ekwipunek i przez pięć lat będą zaopatrywani w żywność, odzież i narzędzia.

W okresie nieskrępowanego indywidualizmu amerykańskiego nikt się nie

troszczył o osadników, lecz czasy zmieniły się także w Ameryce i dziś próby osadnicze w Alasce odbywają się pod ścisłym nadzorem rządu.

Głównym ośrodkiem nowego obszaru osadniczego w Alasce jest dolina Matanuski, dokąd już kilka miesięcy temu wysłano kilka transportów bezrobotnych. Ci pierwsi osadnicy mieli przygotować teren dla dalszych transportów, pobudować szlaki i drogi. Przed kilku tygodniami zaś odeszły z San Francisco już dalsze transporty osadników.

Ziemia w tej części Alaski jest bardzo żyzna i nadaje się pod uprawę wszystkich zbóż północnej strefy. Po nieważ obecnie Alaska sprowadza rocznie za milion dolarów żywności, osadnicy znajdą łatwo pojemny rynek zbytu dla swych pierwszych zbiorów.

Alaska liczy obecnie 60 tysięcy mieszkańców. Spodziewają się oni, że po realizacji planów osadniczych liczba ich w krótkim czasie się potroi, i że wówczas będą mogli przeprowadzić w Waszyngtonie swój postulat, aby z Alaski stworzyć 49-ty stan Stanów Zjednoczonych.

W każdym mieszkaniu
żarówka

TUNGSRAM
z drucikiem dwuskrętnym

Przed premierą „Oszustów”...

Dezercja odtwórcy głównej roli.

Znanemu autorowi dramatycznemu Steve Passeur wydarzyła się w tych dniach niezwykła przygoda, z której jednak — dzięki swej odwadze — wyszedł zwycięsko, wygrywając podwójną bitwę.

W sobotę miała ujrzyć światło kin kietów na scenie jednego z teatrów paryskich jego ostatnia sztuka pt. „Oszust”. Około godz. 6 popołudniu dyrektor teatru otrzymał od odtwórcy głównej roli w nowej sztuce, znanego aktora dramatycznego Mauricego Langrenee list następującej treści:

„Przez całą noc nie znużyłem oka będąc niemyłym świadkiem walki toczącej się między obowiązkiem aktora dramatycznego — a korzyścią materialną, jakiej spodziewam się od zawodu „gwiazdora” filmowego. Wkońcu — obowiązek uległ — a korzyści zwyciężyły. Czuje że kino to mój prawdziwy żywioł. Rób co uważasz, odwołaj premierę aż do chwili kiedy inny aktor będzie mógł mnie zastąpić. Co do mnie — wyjeżdżam dziś do Hawru, gdzie wsiadam na okręt, którym popłynę do Hollywoodu”.

Łatwo zrozumieć wzruszenie „dyrektora, odwołaj premierę było wprost niemożliwością — teatr był wypredany, krytycy zaproszeni — prezydent republiki miał być obecny na przedsta-

wieniu. Nie do pomyślenia było również, by inny aktor w paru godzinach nauczył się roli. Dyrektor przejrzał rozkład jazdy: pociąg do Hawru odjeżdżał o 6.50. Wskoczył do taksówki i zdążył jeszcze na dworcę ujrzeć aktora, wsia dającego do wagonu. Wszelkie próby zatrzymania go i nakłonienia do spełnienia obowiązku okazały się bezskuteczne. Zrozpaczony dyrektor udał się wówczas do autora sztuki, jedynej osoby, która mniej więcej znała na pamięć tekst roli i zaproponował mu, by dla ratowania sytuacji, zastąpił na ten wieczór p. Langrenee.

Autor — bez głębszego zastanowienia się zgodził się, przeczytał jeszcze parę razy rolę i przed podniesieniem kurtyny oznajmił publiczności, że w obec nieoczekiwanej dezercji głównego artysty sam obejmie główną rolę. Wszysko poszło gładko. Wejście autora-aktora na scenę witała publiczność rzeszami oklaskami i przedstawienie zakończyło się podwójnym sukcesem dla autora i nowoupsczonego aktora.

Następnego dnia jednak pierwszą czynnością Passeur’a była wizyta u swego adwokata, celem wytoczenia procesu panu Langrenee który swe na gło powołanie kinowe będzie musiał słono opłacić.

Król grecki w Paryżu

W czasie swego krótkiego pobytu w Paryżu w przejeździe do Grecji, król Jerzy II złożył wieniec na grobie francuskiego nieznajomego żołnierza.

PULSA

WYBIELA, WZMACNIA, KONSERWUJE

ANTONI MARCZYŃSKI NIEWOLNICA MAHARADŻY POWIEŚĆ EGZOTYCZNA

STRESZCZENIE POCZĄTKU:

Zofia Halska poszukiwała w Indiach swego brata. W Kalkucie poznała oficera angielskiego Roberta Wilkina, z którym się zaręczyła. Przyjacielem Wilkina był Hindu Prakas, którego wuj Bahadur był prezydentem do tronu Birmy. Tancerz Fred Prado, stojący na usługach obcego wywiadu, doprowadził swymi intrygami do wyjazdu Zofii z Kalkuty bez pożegnania z Wilkinsem, a wykorzystawszy fakt, że po śmieci brata znalazła się w położeniu bez wyjścia, poślubił ją. W istocie użył jej tylko jako przynęty dla Bahadura, któremu pozostawił ją jako zastaw za otrzymane drogocenne klejnoty, przeznaczane na zakup broń dla powstańców birmańskich przeciw Anglii. Prado klejnoty zdefraudował i został zamordowany przez fabrykantem broni w Ameryce. Wilkin walczył w szeregach armii angielskiej na froncie francuskim.

Z polecenia Bahadura żołnierze pilnujący pod lasem czarownika mieli informować go jaknajdokładniej o przebiegu gonitwy, a zwłaszcza o jej końcowym stadium. Wykonali ten rozkaz sumiennie, chociaż nieoczekiwany epilog walki z lampartem zupełnie nie odpowiadał intencji radzy.

— Więc żyje mój syn? Mówcie! Żyje?

— Żyje.

— Nawet dźwiga się z ziemi.

— Ale nie pożyje długo. Żółty kot podał go jak się patrzy.

— Zamierz! Synu mój! — zawołał Thumba przejmując. — Synu!

Na dźwięk tego głosu Turrut, który dotychczas kleczał, podniósł się ościeżale. Wyglądał wprost strasznie. Od czoła aż po stopy ociekała krwią swola i pokonanego zwierzęcia. Na piersiach zwi-

sał mu strzęp skóry szeroki na dwie, dłonie podobnie okaleczone miał plecy, ramiona i nogi, a najgłębsze rany, na udach krwawiły nieustannie i obficie.

— Ojciec... cierpie... strasznie... cierpie... — zabełkotał.

Uszedł kilka kroków, zataczając się, jak pijany, runął na ziemię, powstał nad ludzkim wysiłkiem woli, znowu postąpił trzy, cztery kroki wciąż w kierunku dżungli, wreszcie osunął się na kolana i utknął na dobre.

Zosia nie mogła patrzeć na to dłużej.

— Dewadatto, — rzekła błagalnie, — jego nie można tak pozostawić!

— Słusznie, całkiem słusznie. — Bahadur potakiwał złośliwie. — Zaraz mu posłę lekarza... Hej! zadajmy w róg, niech puszcza drugiego lamparta!

— Co?! — Zosia zerwała się na równe nogi.

— Zdał się, że mówiłem dość wyraźnie.

— Człowieku, czy ty się Boga nie boisz!

Bahadur przeszył ją karczącym wzrokiem, potem odwrócił głowę i powtórzył swój rozkaz. Gwardzista zadał w róg, co przy odległym woźe wywołało lekkie zamieszanie. Wreszcie lowczy domyślił się, że ma wypuścić drugiego lamparta, a ceglasty „Nadżit”, który w dzień przebieg walki i z lubością węszył zapach rozlanej krwi, już dygotał z niecierpliwości.

— Nie dopuszcze do takiego okrucieństwa! — krzyknęła Zosia z rozpaczliwą energią. — Radź, odwołaj rozkaz albo...

— Niestety, już za późno, miłostna rani. — odparł Bahadur. — Spórz.

Spojrzała. Niczem pocisk wyprysnął „Nadżit” z otwartej klatki i zaczął biec z tą oszalamiającą chyżością lampartów; potrzebował najwyżej dziesięciu sekund, by przebiec przestrzeń dzielącą wóz od kłęczącego Turruta.

— Nic go już nie może ocalić, — wybałał sabwas Paza-Xieng.

— Zobaczymy!

Błyskawicznym ruchem Zosia porwała duży rewolwer, który Dewadatto położył przy sobie jeszcze wówczas, gdy „Giaro” dagał skazańca. Stary sługa nie dowierzał, śnać tresurze i lekka się, by lampart nie popełnił fatalnej omyłki, to jest, by nie skreślił ku „trybunie” 3.

— Co to znaczy!

Bahadur odepchnął, wzdychając w pierwszej chwili przemknęło mu przez myśl, że Zosia chce jemu palnąć w łeb; po białych można spodziewać się wszystkiego, uff! Lecz nie. Zosia zdobywszy tak łatwo rewolwer, podbiegła do Turruta, zastąpiła go sobą i z bronią gotową do strzału czekała. Wszystko to odbyło się w ciągu sześciu, lub siedmiu sekund. Nikt z widzów nie ochłonął jeszcze z wrażenia kiedy padł strzał. Rozpędzony lampart „zahamował” aż się zakurzyło, stanął, jak wryty raczej ze zdumienia, niż ze strachu. Przez chwilę stał w miejscu, bijąc się po bokach dźwiękiem, silnym ogniem, wreszcie ruszył dalej, ale już powoli, jak kot skradający się do igrających wróbla. Chciał podejść do miejsca, skąd jednym, olbrzymim sussem będzie można dosięgnąć zdobycz.

— Strzelajcie! — krzyknął Niszi, zwracając się do żołnierzy.

— Wara! Ja tu rozkazuję!

— Ależ wuju, ona...

— Sama chciała, więc...

— Nie!

Niszi zerwał się i z wydobytym mieczem pomyknął w stronę tamtych dwojga, a za nim sabwas z swoim nieskończonego buzdyszanem. Równocześnie Zosia pociągnęła za cyngiel. Chybiła znów, lecz niezmany huk strzelił lamparta, lub może kula gwizdnęła mu koło ucha, że odskoczył w tył i skreślił; zamierzał z innej strony zaatakować Turruta, którego krew swoim zapachem rozdy-

mała mu nozdrza.

W obawie o życie siostrzeńca i „najmilszego gościa”, Bahadur polecił dojazdaczom schwytać lamparta. Dokonałi tego bez trudu, rzuciwszy mu strzęp mięsa antylopy. Tymczasem Turrut osunął się na ziemię, a jego gasnący wzrok objął Zosię dziękczynnym spojrzeniem.

— Rani... dobra... ja... zawsze...

Nie dokończył zdania, zemdlął z upływu krwi. Teraz Bahadur pozwolił laska wie czarownikowi zabrać ciało syna.

— Ale żeby ich tu więcej nie spotkał! — dodał. — Dewadatto, weźmiesz czterech ludzi i dopilnujiesz wykonania moich rozkazów.

Dopiero po zachodzie słońca Dewadatto powrócił do myśliwskiego obozu; był niezwykle zadowolony i z wyraźnym zniecierpliwieniem czekał na moment kiedy będą mogli pomówić w cztery oczy. Zie przynosił nowiny, a tu jak na złość sabwas nie mógł się nachwalić rani za jej dzisiejszy wyczyn.

— Taki żona ja by chciać mieć, jak rani, — powtarzał w kółko, aż zirytowany tem Bahadur musiał mu przypomnieć, że rani jest jego małżonka.

— A ty, — zwrócił się do Zosi, — zato, coś uczyniła dzisiaj, nie zobaczysz Szamy... — urwał i dłuższą chwilę bawił się przerażeniem, jakie odmalowało się w oczach młodej matki, — nie zobaczysz jej... przez miesiąc.

— Kto to być Szama?

— Moja córka, — odparł radza z dumą.

— Jeśli ona być podobna do rani, to ja by ją woleć od Premlata.

— Ależ nasza córka liczy dopiero cztery lata.

— Nie to. Ja by poczekać jeszcze cztery i ja by mieć młoda żona, a Premlata już niebawem być stara baba.

Bahadur słuchając tych prostactwo szczyrych zwierzeń, zgrzytał zębami w bezsilnej wściekłości; miał niekłamną ochotę zaaplikować „najmilszemu gościowi” sto kiłów w pięty oraz drugie tyle w pośladki, a tymczasem musiał uśmiechać się słodko, gdyż Paza-Xieng, chociaż miał dopiero trzydzieści lat, dzięki swoim zuchwałym wyprawom korsarskim, cieszył się wśród bit-

nych górali Shan większym mirem, niż którykolwiek inny sabwas, był więc wymarzonym mężem dla Premlata.

Wtem „przyjemniaczek” zaczął ziewać od ucha do ucha. Niszi zabrał go więc na swój wóz, gdyż obydwa woleli spać pod gołym niebem, Zosia wyszła do bocznej przegrody namiotu, gdzie za wieszono jej hamak i wreszcie Dewadatto mógł złożyć sprawozdanie swoje mu władcy: Czarownik, choć ślepy, opatrzył synowi rany, niczem angielski hakim, poczem przeniesiono Turruta do chaty bartnika na skraju dżungli. I tam... (Dewadatto zwiesił głowę)... tam niewidomy Thumba rzucił najcięższą klątwę na...

— Na mnie, — wtrącił Bahadur z pogardliwym uśmiechem, — drwię sobie z tego. Wcześniej nie umrę niż mi pisane, a śmierci nie lekam się wcale.

— Lecz on przeklął całą rodzinę waszej królewskiej wysokości.

Zosia drgnęła za zasłoną i co prędzej zaczęła wmawiać w siebie, że, skoro Szama-Roberta nie jest córką Bahadura nie dotyczy jej klątwa rzuciona na całą jego rodzinę.

— Może — ciągnął dalej zaniepokojony Dewadatto, — dałoby się go przebłagać złotem? Thumba jest bardzo chciwy i...

— Nie! Nawet ziarenka złota ten Oszust już nie otrzyma ode mnie. Mało wydoił? I nie! Ani nie zgładził białego złodzieja na odległość ani nie potrafił ściągnąć go do Czao-ping. Jego czary już nie działają zabiła by śnać żądza złota, dlatego możemy śmiało spać, Thumba nie nam nie zrobi.

Do takiego przekonania radza doszedł oczywiście nie dzisiaj dopiero ale już dawniej, inaczej nie odważyłby się skazać na śmierć jedynego syna czarownika. A skazał go na okrutną śmierć bynajmniej nie za to, że młokos zlekceważył sobie jego zakaz powrotu do Czao-ping, za to wystarczyłaby chłosta Karzac Turruta, Bahadur godził w Thumba; jemu właśnie chciał odpłacić się za swoje niepowodzenie z Freddy’em Prada, którego w myślach już torturował z rozkoszą, a który zgłotał mu taki zawód.

(d. c. n.)

ECHA ZE STOLICY.

Życie Warszawy w kilku wierszach

Władze zdrowia publicznego Komisarjatu Rządu zainteresowały się sprawą czystości we fryzjerskich. Zwrócono ostatnio uwagę iż tu i owdzie zdarza się wypadki zarażenia t. zw. grzybkami. Złośliwy ten liszaj przenoszony jest zwykle na twarz klienta w zakładzie fryzjerskim, o ile zakład ten nie jest prowadzony higienicznie. Wysłano więc myśl wprowadzenia przymusowej rejestracji każdego wypadku grzybki. Lekarz, do którego zgłasza się pacjent, miałby obowiązek zameldowania władzy o zaszłym wypadku i przedstawienie dokładnego zeznania pacjenta, stwierdzającego w jakim zakładzie fryzjerskim gołił się ostatnio. Tylko w ten sposób uda się zlokalizować nagminne zjawisko i wytypować źródła powodujące te przykre choroby. Wprowadzenie przymusowej rejestracji nastąpić może w drodze rozporządzenia ministra opieki społecznej.

Przyjeżdżający do Warszawy podróżni nie znający np. adresu swych krewnych częstokroć narażeni byli na kłopotliwe czekanie do następnego dnia żeby móc dowiedzieć się o adresie w biurze adresowym na pl. Teatralnym, które zamyka się po godzinach urzędowych. Obecnie nastąpi w tej sytuacji na pełną zmianę, wprowadzając b. powinną innowację. Od 1 grudnia informacje adresowe udzielane będą na Dworcu Głównym przez Związek propagandy turystycznej m. st. Warszawy. Również informacje otrzymać będzie można telefonicznie od dyżurnych urzędników wydziału ewidencji ludności Zarządu Miejskiego.

Komisja notowań nabiła postanowiła notować cenę jaj świeżych w wysokości 11 gr. (dotychczas 10 gr.) Ser biały twarogowy notowany będzie 1 zł. (dotychczas 00 gr.) i litewski I gat. — 2 zł. 30 gr. (2 zł. 20 gr.) i II gat. — 2 zł. 10 gr. (2 zł.) za kg.

BEZSENNOŚĆ

wyniszcza organizm

a powstaje często wskutek zaburzeń układu nerwowego.

Zioła Magistra Wolskiego „Pasiverosa” zawierają rośliny o własnościach uspokajających: Passiflorę (Kwiat Męki Pańskiej). Łagodzi one zaburzenia systemu nerwowego (nerwice serca, bóle i zawroty głowy, uczucie niepokoju), sprzyjają krzepnięciu, naturalny sen i stępują się w cierpieniach czynności układu nerwowego. Ze względu na swe łagodne działanie (pozbawione szkodliwych wpływów ubocznych) mogą być stosowane, bez obawy przyzwyczajania, przez wszystkich bez różnicy wieku.

Zioła ze znak. ochr. „Pasiverosa”

do nabycia w aptekach i drogeriach (składach aptecznych).

Wydawnictwo Magister E. Wolski, Warszawa, Złota 14, m. 1.

Krótce

Reginka chce flirtować...

Tatunio — konserwatysta.

Już nie będzie więcej idiotów! To jest rozkoszna świadomość. Lekarzom udało się podobno, tak przynajmniej do nosy niektóre pisma, wynaleźć zastrzyk, leczący choroby umysłowe.

To jest zbyt piękne, aby było prawdziwe. Naprawdę nie będzie już matolów? Naprawdę przestaniemy się stykać, rozmawiać, pracować, robić interesy z głupskami, wafkami, kretynami czy innymi durkami?

Ale zastanówmy się, co się stanie ze światem, jeśli nie będzie już wariatów? Kto wie, czy nie okaże się, że za dużo mądrych, to także niedobrze? Bo kto wówczas na tych mądrych będzie pracował? Kto będzie mógł mieć wspaniałe samopoczucie mądrego człowieka wśród stada baranów, jeśli wszyscy bez wyjątku będą mądrzy? Dzisiaj można powiedzieć na przykład: praca wzbogaca... pracodawca. Ale jak wszyscy będą mądrzy to wszyscy będą chcieli być pracodawcami. Kto wie, czy w przyszłości ludzie będą chcieli kandydować do Sejmu?

I, to jest bardzo ciekawe, co się stanie z ludźmi? Z rodzajem ludzkim? Przecież, jak nie będzie wariatów, to kto się będzie żenił?

Nie. Obawiam się, że jednak świat bez idiotów będzie niemożliwy. Ostatecznie, przynajmniej szczerze, że wprowadzić idiotów do życia, idącymi znajomi. Idącymi przylacie często nas denerwują, ale ostatecznie są potrzebni. Przecież ktoś musi służyć za narzędzie mądrzejszym. Przecież musi być ten głupi, aby pracował za mądrego, aby z wiedzą, czy bez swojej wiedzy spełniał jego wolę. Przecież znaleźć umysłowoś bliskich nam matolów, możemy zgóry obliczyć, jak oni postąpią, jak się zachowają w danych okolicznościach i odpowiednio do naszych obliczeń działać. Ale kiedy wszyscy będą mądrzy, to nasz dotychczasowy atut — nasz rozum — straci na wartości.

Gdyby na świecie byli sami tylko mądrzy ludzie, nastąpiłaby musiała więc ta sama katastrofa, jakaby nastąpiła, gdyby udało się rzeczywiście wytworzyć tanim kosztem i w dowolnych ilościach sztuczne złoto. Wtedy przecież wartość złota nie będzie większa od wartości żelaza czy blachy i cały porządek ekonomiczny świata weźmie w łeb. Podobnie stanie się, gdy będą sami mądrzy ludzie. Wówczas życiowy porządek świata weźmie w łeb, gdyż ostatecznie muszą być na świecie mądrzy i głupi, aby ci mądrzy mogli mądrze żyć.

I jeszcze jedno niezmiennie donosi: zagadnienie w związku z zastrzykami dla idiotów: a co się stanie z kobietami? Coprawda, jeśli o mnie chodzi, nigdy nie uwierzę, aby jakkolwiek zastrzyk, najgłębszy nawet, mógł kobiecie przywrócić rozum, ale jednak... diabol wie-

dza. Już wynaleziono tyle niesamowitych udoskonaleń, które w gruncie rzeczy utrudniły nam tylko życie, że może naprawdę nagle wszystkie kobiety będą mądre.

...bardzo się wstydzę, jestem cały czerwonym ze wstydu, ale przynajmniej tak z ręką na sercu, czy zależy nam na tym, aby kobiety były mądre?

Mam wrażenie, że nie. Mądra kobieta nie da się uwieść. Chyba, że sama chce być uwiedziona, ale nie o wszystkich dziewczynach można to powiedzieć. I co wówczas my, mężczyźni zrobimy, jeśli mądre naraz kobiety powiedzą: bez ślubu, braciśku, niema mowy... albo ożenisz się, albo żyj w celibacie.

Nie! Nie! Nie!!! Nie chcemy zastrzyków „umadrzających”! To nie jest interes. A jeżeli już koniecznie, to prosimy wysoki sejm o wyłączenie spod działania ustawy kobiet. Kobiety jest zupełnie dobrze z ich szczytami mózgowymi — w gruncie rzeczy — również więc poco?

Okazuje się, że świat nie jest znowu tak źle urządzone, jakby się to napozór wydawało. Od dzisiaj przestaje mnie denerwować najgłupszy ze znajomych, i największa nawet kretynka spośród kobiet. Niechaj sobie żyją w swej głupocie, na pożytek mądrym.

REGINA.

Tatunio Nuchem Leszczyński z ulicy Zgierskiej 181 jest to stary i bardzo porządny starozakonny, który posiada córkę Reginę, lat 21. Piękny to wiek dla dziewczęcia, więc Regina flirtowała wte i wewte, spacerowała po Piotrkowskiej, a tatunio szlag trafiał ze zmartwienia. Wymyślał córce, groził, wreszcie 4 sierpnia wziął się tak energicznie do prawnienia córce moralów, że Regina denerwowała się i pobiła ojca. Tatunio poskarżył się sądowi.

Sąd Grodzki skazał Reginę Leszczyńską na 3 miesiące aresztu z zawieszeniem na 3 lata, potępiając jednak jednocześnie niewłaściwe postępowanie tatunia Nuchema.

Jerzy Krzecki.

Tylko zł. 2, 50 gr. miesięcznie

kosztuje abonament „ECHA” z odnośnikiem do domu

Przenumeratę zamawiać można od każdego dnia miesiąca.

Adres:

Żwirki 2 (Karola) lub tel. 102-28,

lub Piotrkowska 11, tel. 102-29.

Przy odbiorze w administracji Żwirki 1 (Karola) lub Piotrkowska 11 przyniesie ta wynosiła tylko 2 zł. 10 gr.

Skarga dyr. techn. Polskiego Radia

CIĘKAWA SPRAWA O OSZUSTWO.

Z Katowic donoszą:

Sąd Grodzki w Katowicach wyznał na 10 grudnia br. ciekawą sprawę o oszczerstwo i zniewagę. W charakterze oskarżyciela prywatnego wystąpił dyrektor „Polskiego Radia” w Katowicach, komandor-porucznik w rezerwie, Jerzy Dyrna, natomiast na ławie oskarżonych zasiadł ówczesny zarząd „Polskiego Radia” w Warszawie, w osobach pp. Chamca, Fudakowskiego i Karwickiego.

P. Jerzy Dyrna pracował do r. 1928 w ministerstwie, skąd ma pochlebne świadectwa i odznaczenia.

Wreszcie na własną prośbę przeszedł jako komandor-porucznik w stan spoczynku i jako fachowiec objął stanowisko dyrektora technicznego „Polskiego Radia” w Katowicach.

Do maja 1934 r. pozostawał bez pracy na tem stanowisku, aż wreszcie otrzymał pismo z zarządu „Polskiego Radia” w Warszawie, mocą którego został

z miejsca zwolniony. Zarząd warszawski powoływał się przytem na to, że zwolnienie jego następuje na wyraźne żądanie ministra Poczty i Telegrafów, który zażądał jego zwolnienia z powołaniem się na art. 9 instrukcji, jako cudzoziemca. P. Dyrna zwrócił się wobec tego do ministra Kalińskiego z prośbą o wyjaśnienie i dowiedział się, że p. minister wogóle nie żądał zwolnienia p. Dyrny z zajmowanego stanowiska.

Od tego czasu zarząd „Polskiego Radia” w Warszawie przestał wogóle odwoływać się na pisma p. Dyrny. Wobec tego p. Dyrna zaskarżył zarząd o zniewagę i zniesławienie. Poza tem wytoczył p. Dyrna „Polskiemu Radiu” proces cywilny o odszkodowanie, gdyż jakkolwiek zgłaszał się na inne stanowiska fachowe, wszędzie kandydatura jego upadła, ponieważ uważano go za... cudzoziemca.

Proces ten budzi wielkie zainteresowanie i niewątpliwie wyjaśni faktyczny powód zwolnienia p. Dyrny.

RADIO-KĄCIK.

Dziś, dnia 20 listopada wieczorem: RASZYN.

15.15 Wiadomości o ekspozycji polskim
15.20 Przegląd gieldowy
15.30 Muzyka z płyt
16.00 Audycja dla dzieci — z Poznania
16.20 Recital śpiewaczy Zofii Massalskiej
16.45 Rozmowa muzyka ze słuchaczem radia
17.00 Czy słuszne jest hasło — „Wszystko dla dziecka”?

17.20 Groteski muzyczne z Krakowa
17.50 „Świat się śmieje” — przegląd humoru zagranicznego

18.00 Kwintet fortepianowy

18.30 Skrzynka ogólna

18.40 Życie kulturalne i artystyczne stolicy

18.45 Muzyka z płyt

19.00 Pogadanka rolnicza

19.10 Program na dzień następny

19.20 Koncert reklamowy

19.35 Wiadomości sportowe lokalne

19.40 Wiadomości sportowe ogólne

19.50 Raport aktualny

20.00 Lekka audycja muzyczna ze Lwowa

20.45 Dziennik wieczorny

20.55 Obrazki z Polski współczesnej

21.00 XII audycja z cyklu: Twórczość Fryderyka Chopina (1810—1849)

21.35 Kwadrans poetycki

21.50 Tajemnica sprzedawania — pogadanka

22.00 Muzyka taneczna w wykonaniu małej orkiestry P. R.

23.00 Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej

23.30—23.45 „Sport w Polsce” — pogadanka w języku angielskim — wygłosi Jerzy Podolski

Łódź, jak Raszyn, z wyjątkiem:

15.30 Muzyka z płyt

18.30 Krytyczny szkic literacki: „Nagroda Herakla m. Łodzi” — wygłosi red. Cz. Gumkowski

18.45 Polskie pieśni stylizowane z płyt

19.10 Program na dzień następny

23.05—23.30 Muzyka taneczna z płyt

CZWARTEK, dnia 21 listopada, RASZYN.

6.30 Pieśń poranna

6.33 Pobudka do gimnastyki

6.34 Gimnastyka

6.50 Muzyka z płyt

W przerwie o godz. 7.20 Dziennik poranny

7.50 Program na dzień bieżący

7.55 Parę informacji

8.00 Audycja dla szkół

8.10 Przerwa

12.00 Hejnał

12.03 Dziennik południowy

12.15 Audycja dla szkół

13.00 Recital śpiewaczy z Poznania

13.25 Chwilka gospodarstwa domowego

13.30 Przerwa

15.15 Wiadomości o ekspozycji polskim

15.20 Przegląd gieldowy

15.30 Muzyka taneczna ze Lwowa

16.00 „Noc” — opowiadanie dla dzieci, wygłosi Stary Doktor

16.15 Muzyka lekka z płyt

16.45 „Café Polska śpiewa”

17.00 Jak wieś żywi miasto?

17.15 Muzyka lekka w wykonaniu małej orkiestry P. R.

17.50 O reportażach Janty - Potczyńskiego

18.00 Recital fortepianowy Margerity Trombini - Kazuro

18.30 Film, plastyka, architektura

18.40 Jak spędzić święto?

18.45 Muzyka z płyt

19.00 Kącik dla młodzieży wiejskiej

19.10 Program na dzień następny

19.20 Koncert reklamowy

19.35 Wiadomości sportowe lokalne

19.40 Wiadomości sportowe ogólne

19.50 Pogadanka aktualna

20.00 Polskie Radio w r. 1900 —

20.45 Dziennik wieczorny

20.55 Samobrona przeciwgazowo-lotnicza, pogadanka

21.00 Kameralny Teatr Włobżański: Premiera słuchowiska „Tukał” wg ballady A. Mickiewicza i A. E. Odyńca

21.35 „Nasze pieśni” w wykonaniu Heleny Lipowskiej

22.00 Koncert symfoniczny w wykonaniu orkiestry P. R.

23.00 Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej

23.05—23.30 Muzyka taneczna z płyt

Łódź, jak Raszyn, z wyjątkiem:

7.55 Parę informacji

13.30 Koncert życzeń

15.12 Przegląd gieldowy łódzki

16.15 Audycja dla dzieci — z płyt

18.30 Doniosły wyznalek Potczyńskiego

pogadanka filmowa, wygłosi K. Ford

18.45 Recital fortepianowy Stanisławy Pawlikowskiej

19.35 Wiadomości sportowe łódzkie

23.05—23.30 Muzyka z płyt

DOKOŃCZENIE AKTU OSKARŻENIA

w procesie przeciwko zabójcom min. Pierackiego

Akt oskarżenia szczegółowo omawia podstawy finansowe organizacji, które w głównej mierze składały się z zapomóg, udzielanych przez rząd litewski i z dotacji emigracji amerykańskiej. Poza tem były jednak i inne źródła. Archiwum Senyka nie odnotowało jednak tych pozostałych źródeł, z których organizacja czerpała stały lub choćby dorywczy dopływ funduszy. Dzielizna ta utrzymywana była w wyjątkowej tajemnicy nawet w łonie samego „prowda”.

Miasto Gdańsk odgrywało znaczną rolę w ruchu organizacji ukraińskich. U Senyka znaleziono instrukcje opracowane przez Fedynę, a dotyczące sposobu oraz miejsca przekraczania granicy wólnego miasta, jak również umożliwienie porozumiewania się na miejscu z „delegatem” Fedyną. Jedną z tych instrukcji polecał omijać Tczew, gdzie, jak twierdził, cała straż graniczna nastawiona jest na wypalanie „żabirów”, tj. członków O. U. N. Instrukcja zalecała drogę przez Warszawę — Miawę — Działdowo i, to koniecznie, pociągami osobowymi z tem, że należy przejechać się następnie do pociągu idącego okólną drogą do Gdyni, przez Łaskowice i Kościerzynę, bądź też wysiadnąć w Łoszewie i przekroczyć pieszo granicę wólnego miasta. Wspomniana instrukcja przepisywała alternatywnie drugą trasę przez Kraków — Poznań — Bydgoszcz — Kościerzynę. Jeśli chodził o Czechosłowację — to granicę przekraczano przełazem nielegalnym, górami. Bywały jednak w niektórych i legitymacje Tow. Tatrzańskich.

Jak się okazało, na pewien czas przed aresztowaniem z dnia 14 czerwca 1934 r. w Krakowie powołana została do życia specjalna komisja O. U. N. Rekrutowała się ona spośród

studentów narodowości ukraińskiej. Rolę kierowniczą sprawował to Michał Kłymyszyn, student wydziału filozoficznego. Oprócz niego czynny był Jan Karpyniec, student chemii. Przy rewizji dokonanej w dniu 14 czerwca u Karpynicy i Kłymyszyna wykryto u nich kompletne laboratorjum bombowe jak również szereg dowodów stwierdzających ich przynależność do organizacji.

Skolet akt oskarżenia szeroko omawia wyniki rewizji, jak również przeprowadzoną eksperymenty protokółową i chemiczną wykrytego laboratorjum.

Następnie akt oskarżenia przytacza szczegółowo zeznania członków OUN, Jarosława Spolskiego i Jarosława Makarskiego, którzy są znanymi działaczami organizacyjnymi. Mówią oni szeroko o działalności oskarżonych w sprawie niniejszej oraz o działalności OUN, w szczególności o jej ustroju i kompetencji władz oraz co do szkolenia członków organizacji.

Szczegółowe ustalenia niniejszego śledztwa ujawniły działalność referatu bojowego we Lwowie z okresu od połowy r. 1933, tj. od kiedy w akcji terrorystycznej wzięli udział oskarżeni Pidałajny, Myhał i Kaczmarzki. Na polecenie Bondera Pidałajny objął kierownictwo jednego z oddziałów bojowych we Lwowie, Myhał zaś kierownictwo wyjazdu bojowego przy tym oddziale. Ponadto obaj otrzymali polecenie skupiania na rzecz organizacji broni i amunicji. Pierwszą podjętą przez Pidałajnego i Myhała bojową czynnością pozostawały w związku z przygotowaniem zamachu na konsulat sowiecki we Lwowie. Zamach ten, jak wiadomo, dokonany został w dniu 21 października 1933 r. 18-letni Mikolaj

Łemky zabił z rewolweru sekretarza konsulatu Majłowa i ranil wóznego Dągaja. Stawiony przed sąd doraźny Łemky wyjaśnił, że zamia rems jego było zabicie przedstawiciela władz ZSR i że działał na rozkaz UON.

W ramach akcji antysowieckiej, UON, prócz konsula zamierzała również zabici profesora Antoniego Kruśnickiego, redaktora filozoficznego czasopisma ukraińskiego „Nowe Szlaki” we Lwowie. Do zabójstwa tego nie doszło, gdyż Pidałajny rozkaz zabicia w ostatniej chwili odwołał, odkładając zabójstwo na później. Plan ten spełzł ostatecznie na niczym, gdyż bojowiec, który miał to zadanie wykonać, został w związku ze sprawą Łemky aresztowany, Kruśnicki zaś przestał wydawać swoje pismo i wyemigrował do ZSR.

Pidałajny i Myhał zeznali, że na wiosnę 1934 roku zaczęto obmyślać plany dokonania jakiegoś większego napadu rabunkowego, któryby zwiolił fundusze organizacji. W grę wchodziły zamachy na kasjerę remizy tramwajowej, na oficera płatniczego koszar artylerji, na inkasenta Banku Polskiego, na listonosza pieniężnego, a nawet był wysunięty projekt obrabowania do spółki z jakimś włamywaczem sklepu jubilerskiego. Były również w opracowaniu plany zbrojnych i co zgóry przypuszczano, krwawych napadów na kasę w Morsynie, na pociąg między Lwowem a Stryjem i na ambulanś pieniężny kopalni kolo Stynka. Jednocześnie począwszy już od jesieni 1933 r. czyniono przygotowania do zabicia wojewody Józefowskiego w Łucku. Za mierzania te ujawnili w śledztwie Małuca i Pidałajny.

Śledztwo zbierało szereg danych, dotyczących działalności Lebeda, które w konsekwencji posłużyły również do wyświeślenia genezy zabójstwa z dnia 15 czerwca. M. in. ujawniono udział Lebeda w przygotowaniu napadu na pocztę w Orłoku Jagiellońskim w dniu 20 listopada 1932 r. Napad ten dokonany został przez 10—

11 uzbrojonych bojowców, którzy wtargnęli do biura urzędu pocztowego i urzędu skarbowego, zaspalili strzałami personel i obegną w blurach publiczność, poczem zabrawszy z kasy pocztowej 3.232 zł. 15 gr. rzucili się do ucieczki. Od strzałów bojowców rannych zostało 8 osób, z których jedna natychmiast zmarła, ponadto przed budynkiem znaleziono zwłoki 2 spośród napastników, członków OUN. W wyniku wszczętego posiedzenia natępnego dnia 1 grudnia 2-ch uczestników napadu Wasyła Bilasa i Dmytra Danyłyszyna, którzy w czasie ucieczki z Orłoka zabili w drodze funkcjonariusza P. P. i ranili ciężko 2-ch innych ścigających ich mężczyzn Zbadał w owej sprawie oskarżeni Żurkowski i Maszczak, zeznali zgodnie, że w przygotowaniu napadu wzięli udział nieznany im młody mężczyzna, którego już wówczas opisali uderzająco zgodnie z wyglądem Lebeda. Żurkowski kategorię rozpoznal Lebeda. Oskarżeni Pidałajny i Małuca również wskazali na udział Lebeda w przygotowaniu napadu. Według danych archiwum Senyka, Lebed wkrótce po napadzie grodeckim zbiegł do Czechosłowacji.

Przyjazd Lebeda do Pragi oraz jego rola „szefa sztabu” w napadzie z dnia 30 listopada 1932 r. pociągnęły za sobą doniosłe następstwa, które w prosty linij łączą się z zamachem na min. Pierackiego.

Sprawa miała przebieg następujący: napad rabunkowy w Orłoku Jagiellońskim był wykonany wskutek polecenia Konowalca. Kiedy na deszy wiadomości o napadzie i okazało się, że zamiast upatrzonej sumy krociołowych bojowcy zabrawali jedynie 3.232 zł. i 15 gr., z której to kwoty odebrano im jeszcze 900 zł. 72 gr. i na domiar, że napad okupiony był tak poważnym dla OUN, stratami w ludziach, Konowalec z obu stronem pisał do Senyka, że należy ustalić kto ponosi odpowiedzialność za wspomniany wypadek. Zgodnie z rozkazem Konowalca wszczęło śledztwo organizacyjne, które rozszerzono na

stepnie na Lebeda. Zdaniem Konowalca Lebed uznany został za zdolnego do podjęcia zadania, któreby dało mu sposobność pełnego zrehabilitowania się wobec organizacji za „błedy” popełnione w sprawie Orłoka. Zadaniem tym było urządzenie zamachu z dnia 15 czerwca 1934 r.

Dalszy bieg wypadków ujawniony jest bezpośrednio ustaleniami śledztwa. Od dnia 6 września 1933 r. Lebed był, jak wiadomo, w Warszawie. Aresztowania przeprowadzone na jesieni 1933 r. wśród działaczy OUN, w Czechosłowacji, zahamowały zapewne na czas jakiś dalsze przygotowania do zamachu. W kwietniu 1934 r. Lebed z Berlina uprzedził Hnatkiewsk o swym przyjeździe i wyznaczył jej kontakt bez wątpienia już w tym zamierze, aby ją ze sobą wziąć do Warszawy.

Na podstawie powyższych ustaleń, sędzia śledczy postanowił z dnia 22 lipca 1935 r. rozesał za Konowalcem, Senykiem i Jarym listy gończe.

Również rozesełane zostały listy gończe za Andrzejem Fedyną, Anną Czemeryńską i Jarosławem Baranowskim. Postępowanie sądowe w stosunku do wszystkich wyżej wymienionych 6 osób, jak również w stosunku do Grzegorza Maćki, wobec ich nieujęcia, zostało zawieszono.

Organizacja ukraińskich nacjonalistów w swoich organach prasowych przyznała się do popełnienia omawianego zabójstwa. Akt oskarżenia przytacza w tem miejscu oświadczenia „Biuletynu krajowej egzekutywy OUN, na ZUZ”.

Analogiczne deklaracje ogłoszły ukraińskie czasopisma amerykańskie. Do aktu oskarżenia dołączony jest wykaz osób, które należy powołać na rozprawę główną: oskarżeni (w wzięciu w Warszawie), 144 świadków i 3 biegłych. Poza tem dołączone są inne dowody, opisane w protokołach oględzin.

ŚLUBY NA ULICY. Noworodki wysmarowane masłem

Kobiety abisyńskie barwią dziąsła na niebiesko.

Abisynja jest dziś przedmiotem zainteresowania całego społeczeństwa z uwagi na toczącą się wojnę włosko - abisyńską. Nie więc dziwnego, że sala Instytutu Technologicznego przy ul. Bourlarda wypełniła się po brzegi, na wiadomość, że o tym kraju, pełnym tajemnic, będzie mówił nadzwyczajny lekarz negusa, lwowianin, dr. Ludwik Landau, który tam spędził 8 lat.

Czytelnikom znana jest Abisynja z różnych opisów, zamieszczanych uprzednio. To też w sprawozdaniu o odczycie dr. Landaua ograniczymy się tylko do tych tematów, które prawie wcale nie były dotąd poruszane przez prasę.

Ludność w Abisynji składa się z katolików tj. koptów, mahometan i pogan. To też odpowiednio do religii mieszkańcy są poligamistami, lub monogamistami.

Kobieta wychodzi z zamąż bardzo wcześnie, czasem w 10 roku życia, a prawie zawsze przed okresem dojrzewania. Śluby odbywają się w kościele, lub poprostu na ulicy przed t. zw. sędzią. Ślub w kościele zwie się „korban” i wtedy ludzie są złączeni ze sobą na zawsze.

Ale śluby takie należą do rzadkości. Natomiast na porządku dziennym są śluby na ulicy, gdzie każda ze stron podnosi rękę i zaklećmi na śmierć Menelika, czyni zadość formułkom ślubnym. Małżeństwo, złączone ślubem przed sędzią, może się rozwiść już

nazajutrz. Wesele trwa kilka i kilkanaście dni i odbywa się naprzemiennie to u pana młodego, to u pani młodej.

Kobięcie nie wolno wyjść z domu, chyba do kościoła, albo złożenia wizyty, co zdarza się 6-8 razy do roku. Mąż, przyłapawszy żonę na zdradzie, ma prawo zastrzelić tak ją, jak i jej kochankę.

Mężowi natomiast wolno zdradzać żonę. Wszelkie wizyty mężczyzn, pod nieobecność męża są wzbronione. Mimo to tak mężczyźni jak i kobiety urozmaicają sobie życie poza domem.

Dola kobiety w Abisynji jest bardzo ciężka. Prawie napół niewolnica, pozbawiona swobody ruchów w dostojnym znaczeniu, skazana jest tylko na „rodzenie”. Abisynka już od 12 roku życia, zaczyna rodzić (tuż po dojrzewaniu). Porody, spowodowane siedzącym trybem życia

są bardzo ciężkie.

Kobiety rodzą siedząc na specjalnych trójnogich stołkach z podścieloną skórą barania. Poród w takich warunkach trwa 3-4 dni.

Obok niewysłowionych mąk kobiety straszne warunki higieniczne, sprzyjają, że śmiertelność wśród kobiet jest bardzo wielka. Charakterystyczne, że gdy kobieta rodzi, do domu jej schodzą się krewni i kumoszki i bijąc się w piersi wołają chórem: „Mariam, Mariam”. Ma to rzekomo pomóc rodzącej.

Dziecko po urodzeniu, zostaje całe wysmarowane masłem. Równocześnie noworodkowi, zatyka się nos i wlewa się do ust ku-

bek ciepłego roztopionego masła, rzekomo w celach przeczyszczenia. Do dwóch tygodni noworodek pozostaje w domu, potem następuje obżeranie i dziecko zostaje oddane na wychowanie. Wychowanie to jest iście spartańskie z szablą i karabinem. Na rodziny chłopca witane są z radością, dziewczynki ze smutkiem. Dzieci karmione są piersią do 3 lat.

Kobieta abisyńska poświęca 2-3 godzin dziennie toalecie. Tatuuje szyję, przedramiona i plecy różnego rodzaju figurami, barwi dziąsła sio- niebieskim barwikiem, maluje rzesy i paznokcie itd. Włosy nosi coś w rodzaju fryzuru kobiet europejskich (garconne). Włosy na szyi

goli się szkieł

z najpospolitszych butelek. W biużuterii są różnego rodzaju drobiazgi, jak np. łopatką do dubania w uszach, nosie itd.

Strój kobiety składa się z kuszuli długiej, z bawełny, u bogatszych z adamaszku i „szamy” rodzaj prześcieradła, które się zarzuca, jak toga. Kiedy kobieta udaje się w drogę, ubiera obcisłe spodnie, wyszywane, coś w rodzaju huculskich spodni, koszule obcisłą, a na wierzchu pelerynę lub burnus.

Abisyńczycy jedzą 3 razy dziennie. Używają potrawami są: twarde jaja w sosie paprykowym, żółtek cielęcy lub barani, groch, soczewica, ołaz „dura”. Mięso jada się na surowo. Przynajmniej raz na miesiąc Abisyńczycy zażywają lekarstwo na przeczyszczenie i wtedy może nie zjawiać się np. do urzędowania.

ZEBRACY NAJLEPSZYMI LOKATORAMI. Epopea pomysłowego inwalidy.

Zagadnienie walki z żebractwem jest jednym z największych kłopotów stolicy węgierskiej. Nieustające starania władz miejskich i dobroczynnych komitetów opieki społecznej nie znalazły jednak dotąd sposobu, by Budapeszt uwolnił od tej plagi, trapiącej mieszkańców od rana do nocy.

Ostatnio jak donosi prasa węgierska, pewien urzędnik stołecznej policji miejskiej dr. Zoltan Bolsei Buday postanowił zbadać zbliska na własną rękę bo łączkę, przebrawszy się za żebraka, przeżył 6 tygodni wśród mieszkańców melin i zaułków Budapesztu, dzieląc z nimi posiłki nędzne przytułki i nawet zarobki. Zamierza on obecnie ogłosić w jednym z najpoczytniejszych organów prasy szereg artykułów i zdjęć fotograficznych, zawrających spostrzeżenia jego dobyte w czasie 6-tygodniowego śledztwa.

Zarobki żebraków w Budapeszcie muszą być wcale pokaźne, jeśli wierzyć „Uj Magyarsag” który na swych łamach twierdzi że najbardziej punktualnymi lokatorami w placu czynszu są mieszkańcy pewnej kamienicy na Vacri - Ut, zamieszkałej wyłącznie przez żebraków. Do zorca kamienicy oświadczył prasie, że każdego pierwszego dnia w miesiącu przynosi właścicielowi kamienicy olbrzymi koszyk drobnych pieniędzy, gdyż wszyscy lokatorzy placą przeważnie komornemu monetami 2 i 5 groszowymi, żaden z nich jednak

nie zalega nigdy z czynszem.

Jeden z lokatorów z kamienicy żebraków, inwalida wojenny Maray, zajmujący jedynie miejsce dwulitrowe znalazł się w przykrem położeniu i nie mógł uiścić komornego. Brakło mu 10 pengo. Wszyscy inni lokatorzy złożyli się i drobniemi składkami przysłali kolezce po fałhu z pomocą. Wypadek jaki się wydarzył inwalidzie wojennemu Maray był jednak wyjątkowy,

gdyż jest on jednym z najlepiej zarabiających żebraków Budapesztu. Zbiera przeciętnie miesięcznie 120 pengo czyli około 150 zł. i to w sposób niezwykle oryginalny. Przy pomocy przyjaciela, poetę, skomponował on rodzaj krótkiej epopei z przeżyć na froncie i bitwy, w której stracił ramię i nogę. Otwiedza wszystkie podwórza stolicy i wtórując sobie na gitarze, śpiewa — na sposób średniowiecznych trubadurów, koleje swych

przeżyć wojennych.

Pomysł widocznie cieszy się powodzeniem gdyż obecnie Maray uchodził za jednego z najbogatszych żebraków Budapesztu.

:O:

Kandydat na prezydenta U. S. A.

Senator Borah, który ma 70 lat i jest jedną z najbardziej znanych osobistości w Ameryce — udaje się obecnie w objazd St. Zł., co uważa się powszechnie za zapowiedź wystawienia jego kandydatury przeciwko Rooseveltowi.

Syn piekarza papieżem. Uroczystości kościelne w małym miasteczku.

Niewielkie miasteczko Saverdun w departamencie Ariège w Pirenejach obchodziło niedawno uroczystości 600-lecie powołania na Stolicę Piotrową jednego ze swych obywateli, Jakóba de Nouveau (Novelli), który jako papież przybrał imię Benedykta XII (1334—1342).

Jakób Novelli, syn zwykłego piekarza z Saverdun (stad czasami spotykamy przydomek: Fournier), należał do zakonników. Dzięki zasługom osobistym, pobożności i wybitnym zdolnościom mianowany biskupem Pamiers przez Jana XXII powołany został w r. 1327 do kolegium kardynalskiego. Obrany jednomyślnie 20 grudnia 1334 roku papieżem, zaciągnął swą rozpaczalną od wydalenia z Awinjonu tych wszystkich nie-

powołanych osób, którzy przy dworze papieskim zabiegali w interesie prywatnym o

różne beneficja.

Ostro notepiał szeroko wówczas stosowany nepotyzm i wiele wprowadził pożytecznych reform w życiu kościelnym. Dzielnie bronił swobód Kościoła, zwłaza wobec uroczystości Filipa VI i zabiegał o powrót do Rzymu, czemu stanęły na przeszkodzie intrygi wspomnianego króla Francji Filipa VI. Traktował także z Andronikiem cesarzem bizantyjskim o unję Wschodu z Kościołem łacińskim. Został po sobie wiele prac z dziedziny prawa, zwłaszcza w sprawie reformy zakonów.

—OO—

PODSŁUCHANE

HA, TRUDNO.

— Hm... niedobrze jest z panem!... Operacja jest konieczna!
— A ile to musi kosztować?
— Trzysta złotych.
— Niestety, nie mam tyle pieniędzy.
— Może pan pożyczyc u kogo?
— Nie mam zupełnie do kogo się zwrócić!
— Ha, trudno, wobec tego spróbujemy dać panu na przeczyszczenie!

OKULARY.

— Ciociu, tatuś śpi w okularach!
— Cicho bądź...
— Pewnie chce widzieć, co mu się śni, prawda?

TRZEBA SKOŃCZYĆ.

— Franciszek, czy widzisz mucię na tamtej rynnie?
— Nie widzę.
— Ja też nie, trzeba skończyć robotę bo już ciemno, nie widać.

PRÓBA.

— Wywoływałeś ducha Beethovena na seansie spirytystycznym.
— I co powiedział?
— Bardzo prosił, żeby moja żona przestała grać utwory.

Obawa przed wylewem rzek.

Włoscy wieśniacy pod Gorgonzolą (Północne Włochy) — w obawie przed wylewem dwóch rzek — spędzili bydlę na drogi wyżej położone aby je uchronić od zatonięcia.

GUY DE TERAMOND

CZŁOWIEK W CZARNYCH OKULARACH

26

POWIEŚĆ

STRESZCZENIE:

W pensjonacie pani Grabczewskiej przy ulicy Mokotowskiej, została zamordowana bogata Amerykanka Tankery. Pod zarzutem dokonania zbrodni aresztowano sąsiada zamordowanej Lucjana Drosta z Czeladzi. Drost przed sędzią śledczym zeznał, że miał widzenie, iż zbrodni dokonał mężczyzna z 2 kulami w ciele. Spowodowało to brak dowodów winy Drosta zwolniono. Następnego dnia zgłosił się do niego baron Plick, którego ojciec został zamordowany przez człowieka z 2 kulami w ciele i zaangażował Drosta jako detektywa którego zadaniem miało być wykrycie mordercy ojca.

Do barona Plicka przybył hrabia Awazoli - Viscoza, reprezentant maharadzy indyjskiego, proponując mu zastaw klejnotów, wartości 2 milionów złotych za milion.

O klejnotach w szafie mówiła cała Warszawa. Dwaj bandyci przez mieszkanie w sąsiednim domu postanowili dostać się do kasy Hrabia Viscozy był też bandyta, który chciał ograbić barona Plicka.

Drost przybył do hrabiego Viscozy i za rzucił mu, że jest mordercą pani Tankery. „Hrabia” przy pomocy służącego zamknął Drosta w kasie.

Gdy wreszcie udało się dozorcę doprowadzić żonę do jakiejś takiej przystanku, opowiedział mu, że ją upioli stłoczył jednego z lokatorów, dyrektora Towarzystwa Okrętowego. Wówczas dozorca udał się na górę, aby zobaczyć, czy tam coś zaszło. Okazało się, że drzwi mieszkania są otwarte. Wszedł do środka. Mieszkanie było zupełnie puste. Gdy dozorca udał się do jednego z pokoi, zobaczył otwór w ścianie, który prowadził do olbrzymiej kasy ogniotrwałej, znajdującej się w jednym z mieszkań sąsiedniego domu. Wtedy wszystko się wyjaśniło. Okazało się, że ów lokator i jego służba, to poprostu włamywacze. Dozorca przypomniał sobie, że mieszkanie w sąsiednim domu na leży do wybitnego.

— No, dobrze, już dobrze, resztę możesz opuścić — rzekł nerwowo Nam. — Te tytuły znam na pamięć! Czytaj najważniejsze:

„W jutrzejszym numerze naszego pisma znajda czytelnicy dalsze szczegóły

tej interesującej sprawy. W każdym razie wysokość strat idzie z pewnością w miliony. Dokładnie może to ustalić jedynie sam hrabia Abazoli-Viscoza, który niebawem wróci do stolicy, ponieważ został telegraficznie zawezwany przez prowadzącego śledztwo sędziego Karnowskiego. Tymczasem za złościami, którymi z pewnością są owi lokatorzy spod numeru 14, rozesłano listy gończe na podstawie dokładnych rysopisów podanych przez dozorcę i sąsiadów.”

Hrabia przestał czytać. Kropli sty pot zrosił jego czoło.

Nerwowym ruchem rzucił gazetę i kiwając głową...

— No i co?

— Świetnie! — odparł Nam, zacierając ręce z radości. — Jest o wiele lepiej niż przypuszczałem! Muszę ci się przyznać, że miałem już dość tych wspaniałych klejnotów... błogosławie poczytych włamywaczy, którzy pozbawili nas kłopotu! Maharadza oczywiście będzie się wściekał — to trudno. Jeśli będzie za bardzo krzychał, podamy się do dymisji. Pozostawiliśmy się wielkiego kłopotu... Poza tym pomyśl: ta cała historia nadała twoim klejnotom wszelkie pozory autentyczności! Skoro je skradziono, to znaczy, że istniały!

— A jeśli ktoś się dowie, że kasa była pusta?

— Któż to powie? Chyba nie włamywacze! To jest wyczyn którym pewno ściana nie będzie ich chwalić!

— A jeśli ich zaarrestują?

— Nie zaarrestują ich wcale, bo nie

posiadają przecież żadnych kompromitujących dowodów, których musieliby się kiedyś pozbyc. Swoją drogą wyobrażam sobie, jaka mieli minę, kiedy zastali kasę pustą!

— Ale przecież tamten facet... wykrzyknął hrabia rozpaczyliwie. Nie ście o nim nie pisze, nie nie mówi. A przecież on był w kasie! Ja chyba nie śnię! — Przecież obaj zamknęliśmy go tam?

— No tak! — odrzekł Hindus. — Ale dlaczego tak specjalnie interesujesz się tym bubkiem?

— Nie uspokój się, dopóki się nie dowiem, co się z nim stało. Jeśli nie żyje, gdzie jest jego ciało? A jeśli żyje, jest dla nas niesłychanie groźny ze swymi rewelacjami!

— Nie martw się, synku... Dowiemy się o wszystkim. Ale tymczasem tę sprawę odłóżmy na później.

— Obyś miał rację. Nam! Jesteś niepoprawnym optymistą! Ta cała sprawa jest dla mnie tak zagniatwana, że i tak nie z niej nie rozumiem... Całkowicie polegamy na tobie.

— I masz rację. Czyż dotychczas źle prowadziłem naszą sprawę?

— Więcej co postanawiasz?

— Już ci powiedziałem: odparujęm cię. Musisz natychmiast wracać do Warszawy i stawić się do dyspozycji sędziego śledczego, potem zobaczymy. Najpierw zechcesz zrobić mi przyjemność i postarasz się odzyskać natychmiast swobodę działania. Zachowuj się jak człowiek, któremu skradziono dwa

miliony. To jest przecież suma. Psia krew!

W godzinę później samochód hrabiego z Namem przy kierownicy, mknął z zawrotną szybkością drogą z Konstancji do Warszawy.

ROZDZIAŁ IX

W GABINETE SĄDZIEGO ŚLEDZIEGO

Skoro tylko hrabia Abazoli-Viscoza posłał swoją wizytówkę sędziemu Karnowskiemu natychmiast zaproszono go do gabinetu.

Panie hrabio — odrzekł sędzia na pierwsze jego pytania — wszystko co czytał pan w dzisiejszych gazetach, zgadza się z prawdą. Pańska kasa została rozpruta tej nocy. Nieznani sprawcy zabrali wszystko, co w niej było. Go do szczegółów, z pewnością sam się pan przekonał.

— Wcale jeszcze nie byłem u siebie — przerwał hrabia. — Chciałem przede wszystkim zobaczyć się z panem sędzią. Przyjechałem tu wprost z Konstancji. Cóż się teraz ze mną stanie? — dodał przybitym głosem. — Klejnoty maharadzy były dla mnie świetnym do pożytku, za który byłem odpowiedzialny.

— Zrobimy wszystko, co będzie w naszej mocy, aby pochwycić sprawców tego zuchwałego włamania. Czy ma pan przy sobie listę skradzionych rzeczy?

— Proszę...

(d. c. n.)